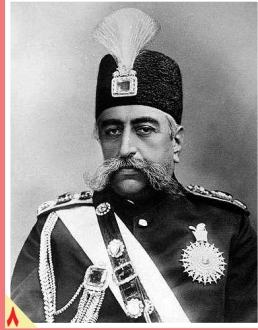

۱۰ سال سرنوشت‌ساز؛
از قتل شاه شهید تا عدل مظفر

روزی که فرمان
مشروطیت امضا شد

چهارشنبه ۱۲ مرداد ۱۴۰۱ - ۵ محرم ۱۴۴۴ - ۳ آگوست ۲۰۲۲

«کریستف بالایی» مترجم
ادبیات و زبان فارسی درگذشت

واسطه ادبیات معاصر
ایران و فرانسویان

سال هفتم - شماره ۱۹۹۱ - ۸ صفحه - قیمت ۲۰۰۰ تومان

شهید

روزنامه

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

سرمقاله

آن مواعید که کردی
مروا از یادت

ولی‌الله شجاع‌پوریان
مدیرمسئول

سید ابراهیم رئیسی تنها چهره‌ای است که در جمهوری اسلامی پس از یک شکست توانست در دور بعد به ریاست جمهوری دست پیدا کند و از این منظر وعده‌های دو انتخابات پیش از آغاز ریاست جمهوری خود را در ذهن مردم دارد. باین‌همه او در انتخابات سیزدهمین که بدون یک رقیب مدعی برگزار شد و حتی برخی رقیبا نیز به پشتیبانی از او به میدان انتخابات با گذاشته بودند و پیروزی‌اش برای همه مسجل بود، کم وعده نداد؛ وعده‌هایی که بعضاً با زندگی و معیشت مردم نیز پیوندی جدی داشت. نگاهی به برخی از وعده‌های سید ابراهیم رئیسی وضعیت را بهتر مشخص می‌کند؛ داشتن نگاه یکسان به همه مردم، تغییر وضع موجود به نفع مردم، پایان روابط فسادانگیز و جریان رانت‌خواری و برخورد با مظاهر فساد... شرح در همین صفحه

پیروسی عملکرد یک ساله دولت سیزدهم

حرکت روی «تردمیل»

- کارنامه سیاسی**
- سامانه نافر جام معرفی مدیران به دولت
 - یارگیری دولت از یک محفل خاص
 - پایان ماه عسل با مجلس انقلابی
 - عدم واکنش رسمی رئیس‌جمهور به اعتراضات مردمی
 - کاهش حمایت اصول‌گرایان از دولت

کارنامه دیپلماتی

- پشت به برجام، روبه خرس و اژدها
- رفت و آمدهای بی‌نتیجه برای احیای برجام
- دستگاه دیپلماسی کشور فاقد سرعت لازم
- رفع تحریم‌ها؛ پروژه بی‌سرانجام

کارنامه اجتماعی

- گشت ارشاد؛ برای مردم، نه مدیران
- به کارگیری زنان؛ وعده‌ای که تحقق نیافت

برای شرکت در مجمع عمومی ملل متحد:

رئییی به آمریکامی رود

روند افزایشی مرگ‌ومیر کرونا؛

۷۴ جان‌باخته

در ۲۴ ساعت گذشته

هزینه آمپول
هفتگی بیماران

«اس.ا.ام.ای» ۷۰ میلیون

قتل ایمن‌الظواهری

به وسیله پهباد

یک نماینده مجلس تهدید کرد؛

احتمال تقاضای تغییر

فتوای صلاح‌هسته‌ای

- ← کوناکون
- چند نگاه بر کتاب «سیاوش نام درخت است»
 - فروید قلمعات موشک‌چینی در اندونزی و مالزی
 - ششمین انقراض بزرگ روی زمین چه زمانی اتفاق می‌افتد؟
 - آیین‌های محرم در استان فارس؛ از چک‌چکو تا چارچو
 - ماجرای زینل‌وهای جلسه رئیس‌جمهور چه بود؟

یادداشت

جلو‌های صلح، ایثار و وفا در واقعه عاشورا

شهراد شاه‌رخ‌طهرانی - هنگامی که نام حسین (ع) بر زبان جاری می‌شود، راه و رسم ایثار و عشق و معرفت به ذهن متبادر می‌شود و البته بی‌اختیار مصیبت‌های کربلا و بلاهایی که شقی‌ترین مردم بر سر خاندان پیامبر (ص) آمد در عمق چشمان مجسم می‌شود و البته معرفتی که باید به آن آگاهی یافت؛ لذا وقتی تاریخ آن دوران و آن واقعه درنگ را مرور می‌کنیم به حقیقت خواهیم فهمید که هدف از قیام و در نهایت شهادت حضرت امام حسین (ع) چه بوده است و در واقع نباید فقط ظاهر واقعه آن زمان را نگاه کرد بلکه باید به حقیقت ماجرا و عرفان حسینی معرفت پیدا کرد. حضرت حسین (ع) نمونه بارز عشق و غیرت الهی بود که در مقابل دژخیمان سر خم نکرد و تا آخرین لحظه حیات در مقابل بیاد و نابرابری ایستاد. واقعه عاشورا به بشر آموخت هر جا که ستم رفت نباید تماشاگر بودوفاداری و عشق در مکتب حسین (ع) یک واقعیت است که در چهره و عملکرد خانواده و یارانش نمود پیدا کرد. کسانی چون عباس بن علی (ع)، حضرت زینب (س) و جوانی چون علی‌اکبر (ع) کسانی که اگرچه نسبت خانوادگی و خونی با امام حسین داشتند، اما او را مولایی می‌دیدند با نشانی از خداوند و سر بر آستان محبت او گذاشتند و جان در راهی که او برگزیده بود. از همین رو تجلی ایثار و عشق را در واقعه عاشورا برعهده گرفته و به نمایش گذاشتند. در این واقعه کسانی که البته نسب و نسبت خونی با امام نداشتند، نیز صحنه‌هایی عجیب خلق کردند. «خ» یکی از کسانی بود که به‌عزاز آن که مقابل حضرت حسین (ع) و یاران و وفاایش ایستاد، تلنگری بر وجدانش زده شد و روحش تا آرام گشت و در تلاطمی درونی حقایق حسین در جانش شعله انداخت و تجلی حقیقت و معرفت در رُفای قلب او هویدا شد و مجنون‌وار با حال توبه و نیاز برگشت و در مسیر حسین قرار گرفت و در راه او - که همان حقیقت بود - جان فشانی کرد. «زیر شمشیر غمش رقص کنان باید رفت.» واقعه کربلا در تاریخ اسلام سویه دیگری هم دارد؛ آن این که کسانی در برابر پسر پیامبر قرار گرفتند و در مقابل او شمشیر گشودند که همگی مسلمان، نمازخوان، حافظ و قاری قرآن و مفتی بودند و سؤال بزرگی را در پیش چشم مخاطبان تاریخ قرار دادند که چه شد که مردانی که هفت موضع پندشان به‌واسطه کثرت عبادت و نماز، پینه‌بسته بود این گونه در مقابل ندای حقیقت ایستادند و قتل بهترین بنده از بندگان خدا را رقم زدند و در مقابل، اما جوانی نصرانی که نه قرآن خوانده بود و نه رسم مسلمان داشت، جوانی حسین (ع) در گوش جانش طنین‌انداخت؛ و جانش را برداشت و به‌سوی میدان بلا روان شد و همه هستی‌اش را در طبق اخلاص نهاد و در میدان نبرد و عشق، جانبازی‌ها نمود جلوه‌ای دیگر از زیبایی حقیقت در واقعه عاشورا شد. آموزه‌های مکتب حسین (ع) بسیار است؛ او اگرچه با جنگی نابرابر مشهور شد، اما نماد صلح و محبت و عشق بود، اما چون بای حق و حق‌طلبی در میان بود و حرف زبانش صلح نمی‌دانست، ناچار به زبان شمشیر با آنان سخن گفت؛ مردانی که اگرچه نام خدا لقلقه زبانشان بود، اما شهوت مقام و دنیا آن‌ها را کور کرده بود و زیبایی حق را هرگز در جمال لاهوتی حسین نمی‌دیدند و ظلم و ستم را از حومرز گذرانده بودند. ناچار باید غیرت حسینی به جوش می‌آمد تا حقیقت عاشورا و حادثه کربلا رقم بخورد. باید این‌گونه می‌شد تا نور از ظلمت و سپاهی گنر کرده و حقیقت حق علیه باطل نمایان شود.

یادداشت

چالش‌های اعداد برای دولتمردان بی‌اطلاع

رضا صادقیان - اظهارنظر مدیران ارشد نهاد دولت و دستگاه‌های متصل به ساختار قدرت به دلیل جایگاه حقوقی افراد در فضای رسانه و افکار عمومی بازتاب گسترده‌ای دارد.اوان: چندی قبل استنادار کرمانشاه در سخنانی گفته بود: «وقتی در دنیا بحث مذاکره می‌شود، می‌گویند پنج به علاوه یک، یعنی همه دنیا یک‌طرف، یک‌طرف هم جمهوری اسلامی است. این عزت نیست برای ما؟ این بالاترین عزت برای ماست.» پس از یک روز که از سخنان امیری‌مقدم گذشته بود، او ناچار شد در ویدیویی غیررسمی و از طریق شبکه‌های اجتماعی درباره این سخنان توضیحاتی را به مخاطبان ارائه کند. تشریح استنادار کرمانشاه نسبتاً کفایت می‌کرد، اما با نگاه دوباره به ویدیو نخست متوجه می‌شویم گویا ایشان اطلاع کافی درباره ترکیب مذاکرات هسته‌ای و اصطلاح ۱+۵ نداشتند و یا مشاوران رسانه‌ای استنادار ایشان را درباره این امر آگاه نکرده بودند.دوم: روز گذشته معاون رئیس‌جمهور در امور استنادی برای اینکه نشان دهد برخی از فرودگاه‌های کشور بر اساس لای، رانت و فساد و دولت‌های وقت بنا شده‌اند و زیان‌ده به شمار می‌روند، گفت: ایران ۵۰۵ فرودگاه دارد و کشور آلمان ۵ فرودگاه. اطلاعات تمام فرودگاه‌های جهان از منظر قرار گرفتن در نقطه جغرافیایی، ظرفیت مسافران، تعداد ساختمان‌ها و ارتفاع برج مراقبت در سایت «اطلاعات فرودگاه‌ها و حمل‌ونقل هوایی» با جزئیات کامل قابل‌دسترسی است. مشخص نیست معاون رئیس‌جمهور بر اساس کدام اطلاعات کسب‌شده به عدد پنج فرودگاه در کشور آلمان رسیده است. کیفیت در جهان است و احداث بزرگ‌ترین فرودگاه‌ها را با رویکرد جذب توریسم، برگزاری رویدادها اقتصادی و کنفرانس‌های بین‌المللی در راستا، بر اساس کدامین منطق اقتصادی می‌بایست پنج فرودگاهی داشته باشد؟ پاسخ این سؤال تا این لحظه نامشخص است.سوم: دنیای امروز، جهان آمیخته با اعداد و ارقام مشخص است، به عبارتی عددها کمک می‌کنند تا سالیانه گزاران و تصمیم‌سازان اصلی با خطایی کمتر به هدف گذاری، ارائه تحلیل و ترسیم چشم‌انداز اقدام کنند. شکل گیری سازمان‌هایی که وظیفه آنان ارائه آمار در حوزه‌های مختلف و سنجش افکار عمومی است با چنین هدفی از سوی نهادهای قدرت سازمان‌دهی می‌شوند. این نهادها وظیفه دارند با ارائه جزئیات دقیق‌تر در حوزه فرهنگ، سیاست، جامعه و اقتصاد سیاست‌مداران را نسبت به وضعیت کشور با تکیه بر ارقام و نمودارهای ترسیم‌شده مطلع کنند. به نظر می‌رسد دولت‌مردان دولت سیزدهم چندان توجهی به اعداد ندارند و یا در بدترین حالت ممکن کسانی که این‌گونه اطلاعات نادرست و غلط را به دست‌ملول می‌دهند، آنان نیز در جایگاه درست قرار نگرفته‌اند. اینکه معاونت رئیس‌جمهور درباره تعداد فرودگاه‌های کشور آلمان بر اساس اطلاعات نادرست تحلیل خود را صورت‌بندی می‌کند، حکایت از آن دارد که همین داده‌های اشتباه در سایر بخش‌های دولت نیز وجود دارد.نشر خبرهایی با محوریت اعداد نادرست است؛ آنکه کارنامه دولت‌ها را برپایر و کارآمدتر نشان بدهد، منعکس‌کننده ناآگاهی و ارائه اطلاعات غلط توسط کارگزاران به شهروندان تفسیر می‌شود. مدیرانی که بر اساس ساده‌ترین تحلیل‌ها به این نتیجه می‌رسند که می‌توان ۱۰۰ میلیارد دلار برای توسعه صنایع نفت، گاز و پتروشیمی جذب کرد، امکان ساخت پالایشگاه‌های جدید بر اساس توافقی‌های داخلی وجود دارد، ساخت یک‌میلیون مسکن در طول چهار سال تحقیق‌یافتنی است و ... هنگامی که تصویر ترسیم‌شده بر اساس اطلاعات نادرست و حتی نیمه‌درست و تکرار اعداد و ارقام غیرقابل اثبات ارائه شود، لاجرم تکیه‌بر همین اعداد به سیاست‌گذاری‌های غلط منجر خواهد شد.

سرمقاله

آن مواعید که کردی مرواد از یادت

ولی‌الله شجاع‌پوریان: سید ابراهیم رئیسی تنها چهره‌ای است که در جمهوری اسلامی پس از یک شکست توانست در دور بعد به ریاست جمهوری دست پیدا کند و از این منظر وعده‌های دو انتخابات پیش از آغاز ریاست جمهوری خود را در ذهن مردم دارد. باین‌همه او در انتخابات سیزدهمین که بدون یک رقیب مدعی برگزار شد و حتی برخی رقیبا نیز به پشتیبانی از او به میدان انتخابات با گذاشته بودند و پیروزی‌اش برای همه مسجل بود، کم وعده نداد؛ وعده‌هایی که بعضاً با زندگی و معیشت مردم نیز پیوندی جدی داشت. نگاهی به برخی از وعده‌های رئیسی وضعیت را بهتر مشخص می‌کند؛ داشتن نگاه یکسان به همه مردم، تغییر وضع موجود به نفع مردم، پایان روابط فسادانگیز و جریان رانت‌خواری و برخورد با مظاهر فساد، استفاده از همه ظرفیت‌های کشور و نیروهای کارآمد و اجماع‌سازی، تحول در نظام اجرایی و شیوه اداره کشور، ایجاد گشت ارشاد برای مدیران، اصلاح دولت و مبارزه با فساد، ناکارآمدی و تبعیض، ایجاد سامانه شفافیت و شفاف‌سازی اقدامات، ساخت چهار میلیون مسکن در چهار سال، ایجاد یک‌میلیون شغل در هر سال (چهار میلیون شغل در پایان چهار سال)، رساندن تورم به نصف میزان فعلی و پس‌از آن، تکریمی کردن تورم‌مدیریت بازار ارز، رفع وابستگی کالاها اساسی و سفره مردم به نرخ ارز، اصلاح نظام بانکی کشور، سوق دادن نقدینگی به سمت تولید، افزایش نظارت بر بازار، کنترل گرانی و مقابله با گران‌سازی، حل فاصله طبقاتی و بی‌عدالتی با تغییر سیاست‌های نادرست اقتصادی، متناسب‌سازی حقوق مردم با تورم، توزیع عدالت با استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی، حمایت از خانواده‌ها و اقشار محروم، تأمین حداقل معاش مردم با ارائه کارت خرید برای سه دهک پایین، جهش در تولید و تقویت کسب‌وکار، آسان کردن دسترسی به متخصصان و پزشکان در همه کشور، کاهش ۱۰ درصد از هزینه‌های درمان، توجه به معیشت و حقوق پزشکان و پرستاران، حل مشکل مسکن جوانان در آستانه ازدواج، رایگان شدن اینترنت برای دهک‌های پایین جامعه، رونق اقتصاد فضای مجازی، حل مشکل طرح تحول سلامت، حل آسیب‌دیدگی عدالت در جامعه، پایبندی به برجام با اقتدار خارجی در امتداد اقتدار داخلی، سامان دادن اقتصاد، معیشت و فرهنگ و مسائل اجتماعی و حقوق مردم در عرصه سیاست خارجی، توجه ویژه به دیپلماسی اقتصادی در کنار دیپلماسی سیاسی و استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی منطقه‌ای.

آقای رئیسی و گروه‌های سیاسی حامی وی در انتخابات بدون تردید با یقین به پیروزی وی این وعده‌ها را برای کشاندن مردم به‌پای صندوق‌های رأی مطرح کردند و به‌هر حال بخش زیادی از رأی‌دهندگان به رئیسی، با توجه به این وعده‌ها و شعارها را را برگزیدند. باین‌همه یک سال پس از آغاز به کار او در مقام ریاست جمهوری و در حالی‌که نهادهای اصلی نظام به او اعتماد و همراهی دارند و رسای قوای دیگر نیز خاستگاهی به‌مانند او دارند، انتظار می‌رفت که کارنامه او در پایان یک سال قابل‌قبول به نظر برسد. باین‌همه تنها نگاهی به وعده‌های اقتصادی او که با آمار و ارقام سرو کار دارند و سنجش آن‌ها نیازمند تحلیل و تفسیر نیست، نشان می‌دهد که او و دولتش، نتوانست‌اند نمره قابل قبولی کسب کنند. تقریباً همه شاخص‌های اقتصادی پایین‌تر از میزان است که او وعده داده بود. حتی گاه برخی از وعده‌های او که در رسانه‌ها موجود است از سوی مدیران او تکذیب می‌شود. از جمله وعده ساخت چهار میلیون مسکن در چهار سال یا ایجاد یک‌میلیون شغل در این مدت که اولی تا کنون دو بار از سوی متولی این امر یعنی وزیر مسکن تکذیب شد و دومی نیز وزیر کی متولی آن بود، به یک سال هم نکشید که کنار رفت. این وضعیت نشان می‌دهد که رئیسی که پیش‌ازاین هیچ سابقه اجرایی در کارنامه خود نداشت، با دشواری‌های بسیاری روبه‌روست. باین‌همه، مردم به‌ویژه مردمی که در یک انتخابات غیرقابلیت و فاقد انگیزه‌های سیاسی به او و برخی از برنامه‌ها و وعده‌های اقتصادی‌اش رأی دادند، نه تنها تحول و تغییر مثبتی را در زندگی خویش تجربه نکردند بلکه به شکلی فزاینده به مشکلات معیشتی، اقتصادی و اجتماعی آنان افزوده شده است. از همین منظر است که ما رسانه‌های‌ها به‌عنوان کسانی که واسطه مردم و مسئولان هستیم، ضمن انداختن به‌دشواری اجرای آن شعارها - که برخی بدون توجه به ظرفیت‌های کشور اعلام‌شده بود - یادآوری می‌کنیم که فراموشی آن وعده‌ها در میان جنجال‌های سیاسی و دشواری‌های کار اجرایی و محاسبه‌سرای‌های رسانه محافل حامی رئیس‌جمهور درباره وضعیت دیپلماسی کشور، می‌تواند همین تعداد حامی را که انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم به‌حساب او نوشته است، نیز از او بگیرد. به همین خاطر توصیه می‌شود حال که او در مسند ریاست جمهوری نشسته است و بسیاری از مردم درامنده از معیشت خود به او چشم امید بسته‌اند، هر چیز را که فراموش کند، اما این وعده‌ها را روی میز خود بچسباند و هر روز به آن‌ها نگاهی کند و میزان بروز آن‌ها را بسنجد و در یک‌کلام از قول لسان‌الغیب «آن مواعید که کردی مرواد از یادت.»

بحران هسته‌ای؛ به نفع روسیه و چین

«والتر راسل مید» در ال‌اس‌تريت ژورنال نوشت: برنامه جامع اقدام مشترک با برجام اکنون به مشکل خورده است. از زمانی که دونالد ترامپ آمریکا را از توافق باراک اوباما خارج کرد در آرای محدودیت‌های موقتی بر فعالیت‌های هسته‌ای ایران به تحریم‌های اقتصادی علیه این کشور پایان داد، این توافق، «گره شرویدنگر» دیپلماسی بوده که نه مسرده و نه زنده، بلکه در حالی نامشخص در جعبه‌ای بسته است. باین‌حال، این روزها، نادیده گرفتن بوی تعفن جعبه سخت‌تر شده است. با نزدیک شدن ایران به آستانه هسته‌ای، به نظر می‌رسد حمله‌سو به‌به پایان است. به گزارش انتخاب در ادامه این مطلب آمده است: در ماه دسامبر، اتوتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا به خبرنگاران گفت: «آنچه ما اجازه نخواهیم داد این است که ایران عملاً در مذاکرات زمان بخرد تا برنامه خود را پیش ببرد.» ایران منصرف نشد و از آن زمان تا کنون با خوشحالی زمان خریده و برنامه هسته‌ای خود را پیش می‌برد. اخیراً، رئیس اطلاعات بریتانیا به خبرنگاران گفت که ایران تصمیم گرفته شرویط آمریکا را برای ورود مجدد به توافق رد کند، اگرچه خوشحال است که مذاکرات ادامه می‌یابد. هفته گذشته، افرانل گروسی، رئیس آژانس بین‌المللی انرژی اتمی، گفت که برنامه هسته‌ای ایران «به‌پیش می‌رود.» حتی خوش‌بین‌ترین افراد در واشنگتن نیز امید خود را دارند از دست می‌دهند. به قول رابرت مالی، یک اشتیاق تاریخی بود. مذاکرات‌ها می‌توانند به‌طور منطقی این‌را القا کنند که خروج یک‌جانبه ترامپ همه‌چیز را بدتر کرد. چنین مسائلی را می‌توان به مورخان واگذار کرد. سوابی که اکنون پیش روی ماست این نیست که در سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۱۸ حق با چه کسی بود. بایدن بارها گفته است که دادن اجازه ساخت سلاح هسته‌ای به ایران، یک گزینه نیست. اگر دولت او نتواند این مریز را حفظ کند، عواقب آن برای قدرت آمریکا در خاورمیانه و در سطح جهان عمیق خواهد شد. یکی از خاورمیانه و در سطح جهان مستلزم خطرات و هزینه‌های غیرقابل پیش‌بینی است اما بزرگ است. اجتناب از این انتخاب بد، به شکل قابل‌درکی، هدف اصلی دولت بایدن در منطقه بوده است. متأسفانه، زمان به نفع رئیس‌جمهور بایدن نبود. مذاکرات ایران به سمت شکست پیش رفت زیرا موقعیت بین‌المللی آمریکا نام‌تر شده و امروز فروپاشی قریب‌الوقوع توافق بخشی از بحران جهانی قدرت آمریکا است. در شرایطی که موشک‌های روسیه بر او‌دسا می‌بارند و چین تهدید کرده رفتن نانسوی پلوسی، رئیس مجلس نمایندگان آمریکا به تایوان عواقب عظیمی در پی خواهد داشت، دولت در حال حاضر با وضعیت بین‌المللی دشوار تر از حد انتظار و آمادگی خود